

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้เป็นการสรุปเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะตามลำดับต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาการวางแผนและปัญหาที่เกี่ยวกับการวางแผนในโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาในประเทศไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินงานในการวิจัยครั้งนี้มีขั้นตอนสำคัญในการปฏิบัติ 6 ขั้นตอนคือ

ขั้นที่ 1 ศึกษาเบื้องต้นจากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และสภาพพื้นฐานทั่วไปในด้านการวางแผนและปัญหาการวางแผนในโรงเรียน

ขั้นที่ 2 ศึกษาสำรวจขั้นต้น (Exploration study) จากโรงเรียนเพิ่มความเข้าใจถึงสภาพการบริหาร การจัดการและการวางแผนโดยทั่วไปของโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาในประเทศไทย แล้วนำข้อมูลมาประกอบในการกำหนดกรอบของแนวความคิดในการวิจัยและสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย

ขั้นที่ 3 ดำเนินการศึกษาเป็นแบบศึกษาเฉพาะกรณี 5 โรงเรียน ส่วนโรงเรียนที่เหลือใช้วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม

ขั้นที่ 4 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นที่ 5 วิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

ขั้นที่ 6 สรุปรายละเอียดข้อมูล เสนอแนะและจัดทำรายงานการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 และ 2 การรวบรวมข้อมูลขั้นต้น ดำเนินการโดยการศึกษาวิเคราะห์เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับหลักการ แนวคิดของการวางแผน และการวางแผนการศึกษาในโรงเรียนและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาในประเทศไทย จากนั้นได้ดำเนินการขั้นที่ 2 คือ ไปศึกษาสภาพจริงจากโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาในประเทศไทย คือ โรงเรียนกุศลศึกษา โรงเรียนอัมพวันศึกษา โรงเรียนอนุบาลวัดไตรรัตนาราม โรงเรียนอนุบาลวัดฉวีธรรมสาธิต ทั้ง 4 โรงเรียน ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร และโรงเรียนวินิตศึกษา จังหวัดลพบุรี ทั้งนี้เพื่อให้เห็นสภาพปัจจุบันและเพื่อจะได้ข้อมูลขั้นต้นเกี่ยวกับแนวปฏิบัติการวางแผนในโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา แล้วนำผลมาประกอบรวมกัน เพื่อใช้เป็นฐานสำหรับการกำหนดแนวคิด สำหรับการวิจัยและสร้างเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์สำหรับการวิจัยเฉพาะกรณี 5 โรงเรียน และแบบสอบถามที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารโรงเรียน ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการ โรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาในประเทศไทย ส่วนที่เหลือทั้งหมดอีก 44 โรงเรียน ซึ่งอยู่กระจัดกระจายทั่วประเทศ เครื่องมือในการวิจัยทั้ง 2 ชุดมีข้อความเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการวางแผนและปัญหาที่เกี่ยวกับการวางแผนโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาในประเทศไทยโดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ระบบบริหารและการวางแผนของโรงเรียนและปัญหาด้านการวางแผน

ขั้นที่ 3 ดำเนินการศึกษาเป็นแบบศึกษาเฉพาะกรณี 5 โรงเรียน คือ 1.โรงเรียนกุศลศึกษา 2.โรงเรียนอัมพวันศึกษา 3.โรงเรียนอนุบาลวัดไตรรัตนาราม 4.โรงเรียนอนุบาลวัดฉวีธรรมสาธิต และโรงเรียนวินิตศึกษา

ขั้นที่ 4 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนที่เหลือส่วนนี้เก็บรวบรวมจากครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่หรือผู้อำนวยการโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาในประเทศไทย ซึ่งตั้งอยู่ส่วนภูมิภาคต่าง ๆ กระจายอยู่ทั่วประเทศทั้งหมด 44 โรงเรียนโดยใช้แบบสอบถามส่งทางไปรษณีย์เป็นหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการ

จำนวน 44 คน รวบรวมได้จริง จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 81.81

ขั้นที่ 5 การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูล ข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้จะเสนอเป็นรายงานเฉพาะกรณี 5 กรณี และส่วนที่เหลือจะถูกวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จัดทำตารางประกอบในแต่ละประเด็น แล้วนำเสนอข้อมูลในรูปการพรรณนาแบบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดพอสรุป ผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. ในเรื่องการจัดโครงสร้างระบบบริหาร ปรากฏว่าส่วนใหญ่จัดโครงสร้างระบบบริหารตามแนวที่ระบุในพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2525 เป็นหลัก มีบางแห่งได้จัดขยายโครงสร้างการบริหารเป็นการเฉพาะส่วนเพิ่มเติมแตกต่างกันไปตามความเหมาะสม ส่วนสายงานการวางแผนของโรงเรียนโครงสร้างพื้นฐานแบบเดียวกัน ทำให้การบริหารงานสัมพันธ์กับวางแผนของโรงเรียน
2. ในเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาระยะ 5 ปี ปรากฏว่า โรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาในประเทศไทย ยังไม่มีการดำเนินการจัดทำอย่างใด
3. ในเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาประจำปี ปรากฏว่า โรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาในประเทศไทยได้จัดทำแผนพัฒนาประจำปี 25 โรงเรียน ซึ่งมีผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำ ประกอบด้วยครูใหญ่/อาจารย์/ผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ โดยมีขั้นตอนสำคัญในการจัดทำแผนพัฒนาประจำปี คือ 1. การประชุมคณะกรรมการบริหารของโรงเรียน 2. การประชุมครู 3. รวบรวมแผนงาน/โครงการ 4. จัดทำแผนพัฒนาประจำปี 5. เสนอผู้บริหารอนุมัติ และ 6. แจกแผนพัฒนาประจำปีแก่ครู ด้านสาระสำคัญที่ปรากฏในแผนพัฒนาประจำปี ประกอบด้วยเรื่องการพัฒนาการเรียนการสอนการเงินหรือการงบประมาณ บุคลากร และการบริหารงาน ส่วนปัญหาในการจัดทำแผนพัฒนาประจำปี มีปัญหาในด้านการเงินหรืองบประมาณคือ ขาดเงินหรืองบประมาณบุคลากรไม่เห็นความสำคัญและขาดการประสานงาน ปัญหาด้านการบริหารงานมีปัญหาในเรื่อง ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญ ผู้บริหารขาดความรู้ความสามารถ ขาดระบบข้อมูลและสารสนเทศและด้านเวลา

4. ในเรื่องการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ปรากฏว่าโรงเรียนเอกชนการกุศลของ วัดในพระพุทธศาสนาในประเทศไทยได้จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีในลักษณะที่แตกต่างกัน คือ จัดทำในลักษณะแผนงาน/โครงการ เป็นปฏิทินงานของโรงเรียนเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบในการจัดทำ คือ ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการ ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการโรงเรียน คณะกรรมการ อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วย/ครูใหญ่/อาจารย์ใหญ่/ผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และผู้ช่วยครูใหญ่/ อาจารย์ใหญ่/ผู้อำนวยการ ฝ่ายธุรการและการเงิน โดยมีขั้นตอนสำคัญในการจัดทำแผนปฏิบัติการ ประจำปีของโรงเรียน คือ 1. การประชุมครู 2. ประชุมคณะกรรมการ 3. จัดสรรงบประมาณและ 4. ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนสาระสำคัญของแผนปฏิบัติการประจำปีมีใน เรื่องเกี่ยวกับ กิจกรรมการเรียนการสอนบุคลากรภายในโรงเรียน การเงินหรือการงบประมาณ ส่วนปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนปฏิบัติการ ประจำปีมีปัญหาด้านการเงินหรือการงบประมาณ ที่ไม่ค่อยเพียงพอและมีขั้นตอนมากในการนำไปใช้ ปัญหาด้านบุคลากร ขาดความรู้ความสามารถ ในการจัดทำแผนปฏิบัติการ ประจำปีมีปัญหาด้านการเงินหรือการงบประมาณที่ไม่ค่อยเพียงพอ และปฏิบัติการประจำปี บุคลากรไม่เห็นความสำคัญและการทำงานขาดประสิทธิภาพปัญหาด้าน ความรู้ความสามารถมีปัญหากับการขาดแรงจูงใจที่จะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมและไม่ได้รับการอบรมหรือศึกษาในสถาบันการศึกษาชั้นสูง

5. ในเรื่องการจัดทำรายงานประจำปีของโรงเรียน ปรากฏว่าโรงเรียนเอกชน การกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาในประเทศไทยจำกัดจำนวน 22 โรงเรียน โดยมีผู้รับผิดชอบ ในการจัดทำรายงานประจำปี คือ ผู้บริหารโรงเรียน ประกอบด้วย ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการ ผู้จัดการโรงเรียน ผู้รับใบอนุญาต และผู้ช่วยครูใหญ่/อาจารย์ใหญ่/ผู้อำนวยการ ฝ่ายธุรการและการเงิน โดยลักษณะรายงานประจำปีมีการจัดทำเป็นเอกสารโรเนียวจัดทำเป็น รูปเล่ม จัดทำเป็นรายงาน และจัดทำเป็นแบบฟอร์มที่ราชการกำหนดมีสาระสำคัญของรายงาน ประจำปีของโรงเรียนเกี่ยวกับเรื่องบุคลากร การเงินหรือการงบประมาณ กิจกรรมในการพัฒนา การเรียนการสอน แผนงาน/โครงการผลการปฏิบัติงานประจำปี ส่วนปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการจัด ทำรายงานประจำปีของโรงเรียนมีปัญหาด้านบุคลากร การเงินหรือการงบประมาณ การปฏิบัติ งานและความรู้ความเข้าใจรวมถึงการบริหาร

อภิปรายผล

จากผลของการวิจัยได้กล่าวมาแล้ว ซึ่งพอที่จะนำมาอภิปรายเพื่อตอบคำถามตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังนี้

การจัดโครงสร้างการบริหาร และสายงานการวางแผนของโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาในประเทศไทย จากการวิจัยพบว่าการจัดโครงสร้างระบบบริหารและสายงานการวางแผนของโรงเรียนเป็นโครงสร้างพื้นฐานเดียวกัน ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2525 โรงเรียนประกอบด้วย คณะกรรมการอำนวยการ ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ ครูใหญ่ ครูซึ่งทั้งหมดอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของคณะกรรมการอำนวยการ คณะกรรมการอำนวยการประกอบด้วย ผู้รับใบอนุญาตเป็นประธานกรรมการ ผู้จัดการและผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการหนึ่งคน เป็นกรรมการ และบุคคลอื่นซึ่งผู้รับใบอนุญาตแต่งตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า ห้าคน และผู้แทนของผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนหนึ่งคนเป็นกรรมการ และให้ครูใหญ่เป็นกรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการอำนวยการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ควบคุมดูแลให้โรงเรียนปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น ๆ
2. พิจารณาวินิจฉัย คำร้องทุกข์ของครูนักเรียนหรือผู้ปกครองนักเรียน
3. เสนอความเห็นและให้คำแนะนำแก่ผู้รับใบอนุญาตเกี่ยวกับนโยบายและการดำเนินงานของโรงเรียน

คณะกรรมการอำนวยการของโรงเรียนมีวาระในตำแหน่งคราวละสองปี และต้องจัดให้มีการประชุมอย่างน้อยหนึ่งครั้งในแต่ละภาคการศึกษา

ผู้รับใบอนุญาตจะเป็น เจ้าอาวาสวัดที่โรงเรียนตั้งอยู่ ผู้จัดการนั้นผู้รับใบอนุญาตแต่งตั้งจำนวนหนึ่งคนจะเป็นพระภิกษุหรือคฤหัสถ์ก็ได้ มาทำหน้าที่ควบคุมดูแลรับผิดชอบงานกิจการทั่วไปของโรงเรียนและควบคุมปกครองครูใหญ่ ครู และนักเรียน ส่วนครูใหญ่นั้นผู้รับใบอนุญาตจะเป็นผู้แต่งตั้งจากพระภิกษุหรือคฤหัสถ์ก็ได้จำนวนหนึ่งคนให้ทำหน้าที่ดูแลรับผิดชอบด้านวิชาการของโรงเรียนและผู้ควบคุมปกครองครูและนักเรียนของโรงเรียน นอกจากนี้ผู้รับใบอนุญาตอาจแต่งตั้งผู้ช่วยผู้จัดการหรือครูในโรงเรียน เป็นผู้ช่วยครูใหญ่ เพื่อช่วยเหลือผู้จัดการหรือครูใหญ่แล้วแต่กรณี ส่วนผู้ที่เป็นครุนั้นจะเป็นพระภิกษุสามเณรหรือครูใหญ่แล้วแต่กรณี สำหรับพระภิกษุสามเณรที่เป็นครูสอนจะทาสอนได้แต่เฉพาะวิชาที่ไม่ขัดต่อพระวินัย ส่วนนักเรียนจะเป็นชายหญิง เป็นพระภิกษุหรือเป็นสามเณรก็ได้ ถ้าเป็นพระภิกษุสามเณรที่เข้าเรียนในโรงเรียนประเภทนี้ต้องได้รับอนุญาตเป็น

ลายลักษณะอักษรจากเจ้าอาวาสวัดของตนเสียก่อน และทางโรงเรียนต้องจัดโรงเรียนปริยัติธรรมสอนควบคู่ไปด้วย

มีการแบ่งอำนาจหน้าที่ แนวทางการปฏิบัติ ความรับผิดชอบเป็นผลทำงานวางแผนกับการบริหารมีความสัมพันธ์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของอุทัย บุญประเสริฐ (2532:46-48) ที่กล่าวไว้ในเรื่อง แผนและการบริหารว่า การนำการวางแผนกับการบริหารให้สัมพันธ์สอดคล้องกันช่วยให้มีการให้การวางแผนเป็นเครื่องมือในการบริหารได้ในทุกขั้นตอนเพื่อจะช่วยให้การวางแผนสอดคล้องตอบสนองต่อกรรมวิธีทางการบริหารที่ช่วยให้ผู้บริหารสามารถจัดการวางแผนเป็นเครื่องมือในการบริหารงานโดยง่าย แผนเป็นต้นทางการบริหาร นอกจากนี้อุทัย บุญประเสริฐ (2532 : 47) กล่าวถึง เหตุสำคัญที่เป็นอุปสรรคต่อการใช้แผนอย่างมีประสิทธิภาพหน่วยงานหรือองค์การคือ 1. การแยกงานการวางแผนออกจางานประจำ 2. การขาดระบบแผนงานที่มีประสิทธิภาพในองค์การ และ 3. การทำงานด้วยความเคยชินเคยทำอยู่อย่างไรก็ทำอย่างนั้นตามสัติลของผู้บริหารหรือโดยประสมการณ์ในอดีตของผู้บริหาร

ในการจัดทำแผนพัฒนาในระยะ 5 ปี จากผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาในประเทศไทย ไม่ได้ดำเนินการในการจัดทำแผนพัฒนาในระยะ 5 ปีของโรงเรียน จึงทำให้มองเห็นว่า การกำหนดงาน แนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนไม่มีกรอบหรือทิศทางที่แน่ชัดในเรื่องเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของโรงเรียน การจัดองค์กรการบริหารของโรงเรียน หลักการ นโยบาย วัตถุประสงค์ เป้าหมาย แนวทางการพัฒนา แผนงาน/โครงการ และงบประมาณเพราะแผนพัฒนาในระยะ 5 ปี มีลักษณะเป็นแผนระยะยาวเป็นแผนงานของโรงเรียนเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนพัฒนาประจำปี และแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนในการที่จะนำนโยบายระยะ 5 ของโรงเรียนไปปฏิบัติให้บรรลุผลและจากการศึกษาค้นคว้าเรื่องเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาในระยะ 5 ปี ในโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ยังพบอีกว่าไม่ปรากฏหลักฐานในเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาในระยะ 5 ปี ในโรงเรียนประเภทนี้ แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนซึ่งส่วนใหญ่ (31 คน) ได้รับการศึกษาระดับปริญญาตรี ยังไม่ค่อยเห็นความสำคัญของการวางแผนพัฒนาในระยะ 5 ปี และมีผู้บริหารจำนวน 4 คน ที่ได้ศึกษาวิชาการวางแผนในสถาบันศึกษา แต่ผู้บริหารโรงเรียนไม่ค่อยมีความรู้ความสามารถในการวางแผนอย่างแท้จริงทำให้การบริหารงานขาดทิศทางในระยะยาว และอาจนำไปสู่การทำงานที่ไม่เป็นระบบได้ ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ ภิญโญ สาธร (2516 : 81) ว่า หากปราศจากการวางแผนแล้วการตัดสินใจ และการทำงานของผู้บริหารก็มักจะเป็นไปตามยถากรรม ยากที่กิจกรรมทุกชนิดจะ

บรรลุดุประสงค์ได้ การวางแผนจึงเป็นภารกิจของผู้บริหารและหน่วยงานที่จะต้องกำหนดขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน

ในด้านแผนพัฒนาประจำปี จากการวิจัยพบว่า โรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาในประเทศไทย ส่วนใหญ่ (32 โรงเรียน) จัดทำแผนพัฒนาประจำปีมีลักษณะเป็นเอกสารวัดสภานาหรือโรเนียวมีผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้รับผิดชอบ คือ ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการ ผู้รับใบอนุญาต และผู้จัดการโรงเรียน สารสำคัญในแผนพัฒนาประจำปีของโรงเรียนครอบคลุมในเรื่องของการพัฒนาการเรียนการสอนการเงินหรือการงบประมาณ และเรื่องบุคลากรภายในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของอุทัย บุญประเสริฐ (2532:21) ที่กล่าวไว้ว่าเรื่องความสำคัญของการวางแผนว่า การวางแผนเป็นงานที่ฝ่ายบริหารหรือฝ่ายควบคุมกำกับงานจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง การกำหนดว่า จะทำอะไร ทำอย่างไรและให้ใครทำอันเป็นกรอบความคิดขั้นต้นในการวางแผน ผู้บริหารหรือหัวหน้างานเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญขั้นต้นสำคัญในการจัดทำแผนพัฒนาประจำปีของโรงเรียนเริ่มจากผู้บริหารโรงเรียนร่วมกับคณะกรรมการบริหารภายในดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น และสอดคล้องกับแนวคิดของสุเทพ บรรณเจตน์ (2526:357) ที่เห็นว่า แผนพัฒนาประจำปี จะประกอบด้วยวัตถุประสงค์ของการพัฒนาการเรียนการสอน และกลวิธีที่จะให้บรรลุผลตามที่กำหนด เป้าหมายในการจัดการศึกษา งบประมาณค่าใช้จ่ายในกิจกรรมต่าง ๆ และส่วนที่เป็นแผนงานและโครงการต่าง ๆ

ในด้านการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี จากการวิจัยปรากฏว่าโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาในประเทศไทยได้จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีในลักษณะที่แตกต่างกันคือ ในลักษณะแผนงานโครงการ เป็นปฏิทินงานของโรงเรียน และจัดทำในลักษณะแผนปฏิบัติการประจำปี มีผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบในการจัดทำ ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาในประเทศไทยมีงานหรือภารกิจ ทั้งงานด้านบริหารและงานด้านการสอน เช่น ผู้บริหารโรงเรียนกุศลศึกษา โรงเรียนอัมพวันศึกษาครูใหญ่หรืออาจารย์ใหญ่ต้องมาช่วยสอนนักเรียน ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติงานด้านการวางแผนไม่ได้เต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช (2524:230-231) ที่ชี้ให้เห็นว่า ถ้าองค์กรมีกำลังคนไม่พอกับงานคน ๆ หนึ่ง จะต้องปฏิบัติหลายหน้าที่ ประสิทธิภาพของงานจะอยู่ในระดับต่ำและความมุ่งหมายที่จะปฏิบัติโดยสัมพันธ์กับแนวคิดของ สมชัย วุฒิปรีชา (2521 : 100) ได้เสนอแนวคิดในการจัดตั้งงบประมาณประจำปีไม่ชัดเจนจนเกิดปัญหาในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี และ

ผู้บริหาร (Key Person) ไม่มีความเข้าใจในแผนที่จะปฏิบัติให้เกิดผล

ในด้านการจัดทำรายงานประจำปีของโรงเรียนจากการวิจัยพบว่าโรงเรียนเอกชน การกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาในประเทศไทย จำนวน 22 โรงเรียน จัดทำรายงานประจำปี โดยมีผู้รับผิดชอบในการจัดทำรายงานประจำปี คือ ผู้บริหารโรงเรียน ประกอบด้วย ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการ ผู้จัดการโรงเรียน ผู้รับใบอนุญาตและผู้ช่วยครูใหญ่/อาจารย์ใหญ่/ผู้อำนวยการฝ่ายธุรการและการเงินโดยลักษณะรายงานประจำปีมีการจัดทำเป็นเอกสารรื้อเย็บ จัดทำเป็นรูปเล่ม จัดทำเป็นรายงานและจัดทำเป็นแบบฟอร์มที่ราชการกำหนด มีสาระสำคัญของรายงานประจำปีของโรงเรียน) เกี่ยวกับบุคลากร การเงินหรือการงบประมาณ กิจกรรมในการพัฒนา การเรียนการสอนแผนงาน/โครงการ ผลการปฏิบัติงานประจำปี โดยเฉพาะการเงินหรือการ งบประมาณจะเน้นเป็นกรณีสำคัญ แสดงรายรับ-รายจ่าย ยอดคงเหลือที่จะใช้ในการดำเนินการ านที่การศึกษาต่อไป ในประเด็นนี้เอง การจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดใน พระพุทธศาสนา ซึ่งแต่เดิมมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือเด็กนักเรียนที่ยากจน และพระภิกษุสามเณร ให้มีโอกาสได้เล่าเรียน ช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาลในการจัดการศึกษา และเปิดโอกาสให้ พระภิกษุสงฆ์ได้มีส่วนร่วมในการศึกษา อบรมศีลธรรม จริยธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีให้แก่ เด็กเยาวชนได้สืบทอดต่อไป กำลังจะเปลี่ยนแปลงเป็นการทำธุรกิจการศึกษาที่เน้นผลกำไร ขาดทุน เป็นสำคัญรัฐบาลโดยกระทรวงศึกษาธิการต้องตระหนักถึงผลที่ได้รับในเรื่องนี้ให้มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อพิจารณาดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาในประเทศไทย ไม่ได้จัดโครงสร้างระบบบริหารและสายงานวางแผนที่เป็นระบบชัดเจน จึงควรที่ผู้บริหารโรงเรียน ควรจัดโครงสร้างระบบบริหารให้เป็นระบบที่ชัดเจน ตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 และจัดระบบสายงานวางแผนที่ชัดเจน
2. ผลการวิจัย พบว่าโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาในประเทศไทยไม่ได้จัดทำแผนพัฒนาระยะ 5 ปี จึงควรที่ผู้บริหารโรงเรียนจัดทำแผนพัฒนาระยะ 5 ปี เพื่อจะได้เป็นกรอบในการกำหนดทิศทางการบริหารงานและการพัฒนาโรงเรียนในระยะยาวซึ่ง ส่งผลให้เกิดการวางแผนในการพัฒนาโรงเรียน

3. ผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาในประเทศไทยมีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ในลักษณะที่แตกต่างกันควรที่ผู้บริหารโรงเรียนจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีในลักษณะที่เป็นแบบเดียวกัน

4. ควรมีการให้ความรู้ฝึกอบรมบุคลากรให้บุคลากรมีความรู้เพื่อจะได้ดำเนินการวางแผนไปใช้ในการพัฒนาโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยในเรื่องการเงินหรือการงบประมาณและปัญหาของโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาในประเทศไทย

2. ควรมีการวิจัยในเรื่อง การบริหารงานในโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาในประเทศไทย

3. ควรมีการวิจัยในเรื่องการพัฒนาแบบงานวางแผนที่เหมาะสมในโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาในประเทศไทย

4. ควรมีการวิจัยในเรื่อง ความรู้ความเข้าใจเรื่องการวางแผนของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาในประเทศไทย

ศูนย์วิทยพัชรากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย